

необхідність поліпшення матеріально-технічного забезпечення УІЕСР та його філій впродовж 2021-2025 років. Оцінювання складових ресурсного потенціалу УІЕСР при проведенні науково-технічної експертизи сортів рослин дозволило визначити напрями використання ресурсної бази в Українському інституті експер-

тизи сортів рослин для подальшого забезпечення процесу проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин за рахунок їх раціонального використання.

Ключові слова: *ресурсний потенціал; кваліфікаційна експертиза; потенціал; ресурсна база; матеріально-технічне забезпечення.*

УДК 633.174:631.5

Ріст і розвиток рослин сорго зернового (*Sorghum bicolor* (L.) Moench) залежно від способів сівби насіння в умовах Правобережного Лісостепу України

Правдива, Л. А.

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03141, e-mail: bioplant_@ukr.net

Мета. Встановити оптимальну густоту стояння рослин та ширину міжрядь сорго зернового сортів 'Дніпровський 39' та 'Вінець', обґрунтувати їх вплив на вегетаційний період та біометричні показники агрофітоценозів в умовах Правобережного Лісостепу України. **Методи.** Польовий, лабораторний, порівняльний, аналіз, узагальнюючий, математично-статистичний. **Результати.** Досліджено, що найкращі результати росту і розвитку посівів сорго зернового отримано за сівби насіння з шириною міжрядь 45 см та густотою 200 тис. шт./га. За цього способу сівби вегетаційний період посівів був найкоротшим і становив 108 діб у сорту 'Дніпровський 39' та 106 діб у сорту 'Вінець'. Польова схожість насіння дорівнювала 88,7% у сорту 'Дніпровський 39' та 86,9% у сорту 'Вінець'. Біометричні показники на цьому варіанті досліду також були максимальні: висота рослин та діаметр стебла становили 137,3 та 1,7 см у сорту 'Дніпровський 39' і 121,8 та 1,6 см у сорту 'Вінець'. Показник кустистості рослин, площа листової поверхні та маса однієї рослини із збільшенням

густоти стояння рослин зменшувалась. Найкраще кустились рослини сорго зернового за густоти стояння рослин 150 та 200 тис. шт./га за всіх досліджуваних значень ширини міжрядь і в середньому утворювали до 2 добре виповнених зерном волоті на 1 рослину, залежно від сортових особливостей. За густоти стояння 250 тис. шт./га кустились рослин дещо слабше і дорівнює 1,0-1,1 штук на рослину в обох сортах. Площа листової поверхні за ширини міжрядь 45 см найбільша, і залежно від густоти стояння рослин була в межах від 1528 до 2320 см² у сорту 'Дніпровський 39' та від 1476 до 2180 см² у сорту 'Вінець'. Маса 1 рослини за оптимальної ширини міжрядь також найбільша і дорівнює від 169,2 до 185,6 г у сорту 'Дніпровський 39' та від 143,1 до 162,3 г у сорту 'Вінець'. Зменшення ширини міжрядь до 15 см і збільшення до 70 см призводило до зниження показників росту і розвитку рослин. **Висновки.** Встановлено, що найкраще розвивались рослини сорго зернового за сівби насіння з шириною міжрядь 45 см та густотою стояння рослин 200 тис. шт./га, які ми рекомендуємо для вирощування даної культури в Правобережному Лісостепу України.

Ключові слова: *сорт, ширина міжрядь, густота стояння рослин, біометричні показники*

Liudmyla Pravdyva
<https://orcid.org/0000-0002-5510-3934>